

Όνοματεπώνυμο:

Μάθημα:

Ύλη:

Επιμέλεια διαγωνίσματος:

Αξιολόγηση :

Α.ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αριστοτέλης, Πολιτικά

Ἐπειδὴ πᾶσαν πόλιν ὀρῶμεν κοινωνίαν τινὰ οὖσαν καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἕνεκεν συνεστηκυῖαν (τοῦ γὰρ εἶναι δοκοῦντος ἀγαθοῦ χάριν πάντα πράττουσι πάντες), δηλὸν ὡς πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται, μάλιστα δὲ καὶ τοῦ κυριωτάτου πάντων ἢ πασῶν κυριωτάτη καὶ πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας. Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καλουμένη πόλις καὶ ἡ κοινωνία ἡ πολιτική. [...]

Ἡ δ' ἐκ πλειόνων κωμῶν κοινωνία τέλειος πόλις, ἥδη πάσης ἔχουσα πέρας τῆς αὐταρκειᾶς ὡς ἔπος εἰπεῖν, γινομένη μὲν τοῦ ζῆν ἕνεκεν, οὖσα δὲ τοῦ εὖ ζῆν. Διὸ πᾶσα πόλις φύσει ἔστιν, εἶπερ καὶ αἱ πρῶται κοινωνίαι. Τέλος γὰρ αὕτη ἐκείνων, ἡ δὲ φύσις τέλος ἐστίν.

Διότι δὲ πολιτικὸν ὁ ἄνθρωπος ζῶν πάσης μελίττης καὶ παντὸς ἀγελαίου ζώου μᾶλλον, δηλὸν. Οὐθὲν γάρ, ὡς φαμέν, μάτην ἢ φύσις ποιεῖ λόγον δὲ μόνον ἄνθρωπος ἔχει τῶν ζώων· ἡ μὲν οὖν φωνὴ τοῦ λυπηροῦ καὶ ἡδέος ἐστὶ σημεῖον, διὸ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπάρχει ζῶις (μέχρι γὰρ τούτου ἢ φύσις αὐτῶν ἐλήλυθε, τοῦ ἔχειν αἴσθησιν λυπηροῦ καὶ ἡδέος καὶ ταῦτα σημαίνει ἀλλήλοις), ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῷ δηλοῦν ἐστὶ τὸ συμφέρον καὶ τὸ βλαβερόν, ὥστε καὶ τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἀδίκον· τοῦτο γὰρ πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα τοῖς ἀνθρώποις ἴδιον, τὸ μόνον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ καὶ δικαίου καὶ ἀδίκου καὶ τῶν ἄλλων αἴσθησιν ἔχειν· ἡ δὲ τούτων κοινωνία ποιεῖ οἰκίαν καὶ πόλιν.

Α1.α. Δίπλα σε καθεμία ἀπὸ τις παρακάτω περιόδους λόγου να γράψετε Σωστό, ἀν εἶναι σωστή, ἢ Λάθος, ἀν εἶναι λανθασμένη, με βάση το ἀρχαῖο κείμενο:

1. Οἱ ἄνθρωποι κάνουν τα πάντα γι' αὐτὸ που εἶναι βέβαιοι πως εἶναι ἀγαθό.
2. Κάθε κοινότητα στοχεύει στην ευδαιμονία.
3. Ἡ πόλη ἀποτελεῖ την κοινότητα που περικλείει τις ἄλλες κοινότητες.
4. Ἡ πόλη ἔχει ἐπιτύχει την αὐτάρκεια.

5. Η μέλισσα είναι περισσότερο πολιτικό ζώο από τα άλλα αγελαία ζώα.

(Μονάδες 5)

β. Για καθεμία από τις παραπάνω απαντήσεις να γράψετε το απόσπασμα του αρχαίου κειμένου που το επιβεβαιώνει.

(Μονάδες 5)

Μονάδες 10

B1. Με ποιους συλλογισμούς ο Αριστοτέλης αποδεικνύει τη φύσει προέλευση της πόλης;

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε στοιχεία της τελε(ο)λογικής αντίληψης του Αριστοτέλη στο κείμενο και να ερμηνεύσετε με συντομία.

Μονάδες 10

B3. Να κατατάξετε σε χρονολογική σειρά τα παρακάτω γεγονότα:

- i. Ο Εύδοξος έχει τη διεύθυνση της Ακαδημίας.
- ii. Μετάβαση του Αριστοτέλη στη Χαλκίδα.
- iii. Ο Αριστοτέλης στη Μακεδονία ως δάσκαλος του Αλεξάνδρου
- iv. Ο Αριστοτέλης διδάσκει στο Λύκειο.

Μονάδες 10

B4. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α, με τα στοιχεία της στήλης Β (στη στήλη Β περισεύουν 5 λέξεις).

ΣΤΗΛΗ Α

συνεστηκυϊαν
πέρας
γινόμένη
ήδέος
συμφέρων

ΣΤΗΛΗ Β

περιαγωγή
ευγνωμοσύνη
αηδιαστικός
ιστός
συνοδεία
φόρεμα
ισθμός
φόρμα
απέραντος

Μονάδες 10

B.5. Να συγκρίνετε τις απόψεις του Ρουσό για τον άνθρωπο και την εξέλιξή του με όσα αναφέρει για το ίδιο θέμα ο Αριστοτέλης στο κείμενο αναφοράς.

Τούτο το πέραςμα από τη φυσική στην πολιτική κατάσταση δημιουργεί μέσα στον άνθρωπο μια σημαντικότερη αλλαγή, υποκαθιστώντας στη συμπεριφορά του το ένστικτο από τη δικαιοσύνη και, προσδίδοντας στις πράξεις του την ηθική που προηγουμένως του έλειπε. Τότε μόνον, όταν η φωνή του καθήκοντος διαδεχθεί τη φυσική παρόρμηση και το δίκαιο τη φυσική ορμή, ο άνθρωπος, που μέχρι τότε νοιαζόταν μόνο για τον εαυτό του, υποχρεώνεται να ενεργήσει σύμφωνα με άλλες αρχές και να αρχίσει να συμβουλευέται τη λογική του πριν ακολουθήσει τις κλίσεις του. Μολονότι στην κατάσταση αυτή στερείται πλείστα όσα πλεονεκτήματα που διατηρεί από τη φύση, τώρα κερδίζει τόσα, αλλά οι ικανότητές του ασκούνται και αναπτύσσονται, οι ιδέες του διευρύνονται, τα αισθήματά του εξευγενίζονται, η ψυχή του ολόκληρη εξισώνεται σε τέτοιο σημείο ώστε, αν οι αδικίες της νέας αυτής κατάστασης δεν τον υποβίβασαν συχνά σε βαθμό χειρότερο από αυτόν απ' όπου βγήκε, θα έπρεπε να ευλογεί αδιάκοπα την ευτυχή στιγμή που τον έβγαλε για πάντα από εκεί, και που από ένα ηλίθιο και διανοητικά περιορισμένο ζώο, έγινε ένα νοήμον και ευγενές πλάσμα, ένας άνθρωπος.

Μονάδες 10